

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoCsp/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5421201520
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5421201520.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcov: 1/ A. P., nar. XX.XX.XXXX a 2/ L. L., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom XXX XX F. XX, proti žalovaným: 1/ Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom 829 48 Bratislava, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, 2/ Dražby a reality PAMAŠA, s.r.o., so sídlom 934 01 Levice, Kalvínske námestie 2, IČO: 36 706 655, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Dolný Kubín, č. k. 7Csp/12/2021-68 zo dňa 30. 11. 2021, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a IV. vo vzťahu k žalobcovi v rade 1/ **p o t v r d z u j e .**

II. V ostatnej časti uznesenie súdu prvej inštancie **m e n í t a k , ž e :**

Návrh žalobkyne v rade 2/ na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a .**

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému v rade 2/ v celom rozsahu **z a m i e t a .**

Návrh žalobcu v rade 1/ voči žalovanému v rade 1/ na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým má byť žalovanému v rade 1/ uložená povinnosť zdržať sa úkonov smerujúcich k uskutočneniu dobrovoľnej dražby nehnuteľností, **z a m i e t a .**

Žalobca v rade 1/ a žalovaný v rade 1/ **n e m a j ú** právo na náhradu trov konania.

Žalovanému v rade 1/ voči žalobkyňi rade 2/ **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Žalovanému v rade 2/ voči žalobcom v rade 1/ a 2/ **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie uložil žalovanému 1/ povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. F., zapísaných na LV č. XXX, vedených Okresným úradom Dolný Kubín, katastrálny odbor, ako rodinný dom s. č. XX, postavený na pozemku parc. č. 319, parcely registra "C", a to parc. č. 318 o výmere 406 m², druh pozemku - záhrada, parc. č. 319 o výmere 372 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. 320 o výmere 84 m², druh pozemku - záhrada do doby, pokiaľ žalovanému veriteľovi neprizná nárok z predmetnej zmluvy príslušný súd. Zároveň uložil žalovanému 1/ a 2/ povinnosť zdržať sa úkonov smerujúcich k uskutočneniu dobrovoľnej dražby uvedených nehnuteľností do doby, pokiaľ žalovanému

veriteľovi neprizná nárok z predmetnej zmluvy príslušný súd. Žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznal. Poučil žalovaného 1/, že môže voči žalobcom 1/ a 2/ podať žalobu na plnenie.

Mal za to, že žalobcovia osvedčili naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov, nakoľko z predložených dokladov je zrejmé, že žalobcovia so žalovaným 1/ uzatvorili zmluvu o úvere na bývanie, kde prestali plniť riadne splátkový plán, žalovaný 1/ im povolil sanáciu omeškaných vkladov 331,34 eur a dočasné zníženie mesačných splátok na 50,- eur, avšak len na obdobie 2 mesiacov, poslal im 01. 02. 2021 predžalobnú upomienku, kde evidoval pohľadávku k 15. 02. 2021 vo výške 1 322,52 eur a dňa 16. 04. 2021 datoval oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a z 26. 10. 2021 oznámil dobrovoľnú dražbu s dátumom konania 01. 12. 2021. Jedná sa o jednoznačný zásah do práva na rešpektovanie obydlia, nakoľko je zrejmé, že má byť dražená nehnuteľnosť, ktorá je obydľím žalobcov, resp. ich rodiny. V prípade, ak by nebrali do úvahy mimoriadnu splatnosť úveru (ktorú žalobcovia namietajú), sa zásadným spôsobom pri výške mesačnej splátky 166,26 eur dlh nezvýšil, ktorý k 15. 02. 2021 predstavoval 1 322,52 eur. Je teda zrejmé, že v takýchto prípadoch sa musí skúmať primeranosť takéhoto opatrenia. Právo na obydlie je totiž základné právo, ktoré musí vnútroštátny súd zohľadniť, resp. dôsledky, ktoré pre spotrebiteľa a jeho rodinu spôsobuje vystaňovanie z obydlia predstavujúceho ich hlavné bydlisko. Dal do pozornosti rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 10. 09. 2015 vo veci C 34/13 H. F. proti SMART Capital, rozsudok Aziz, EÚ:C:2013:164, bod 61, Sánchez Morcillo a Abril García, EÚ:C:2014:1388, bod 11, ďalej rozsudky ES:LP Mc Cann v. Spojené kráľovstvo č. 19 009/04. Napriek skutočnosti, že nejde o výrazne vysokú sumu a skutočne treba brať do úvahy situáciu v spoločnosti spôsobenú pandemiou koronavírusu, resp. v čase rozhodovania o tomto návrhu aj vyhlásený núdzový stav, nastávajúce obdobie zimy, je zrejmé, že žalovaný 1/ neumožnil žalobcom iné prijateľnejšie a primeranejšie riešenie vzniknutej situácie tak, aby nebolo ohrozené ich právo na obydlie a neboli uvedení žalobcovia do osobitnej citlivej situácie spôsobenej stratou obydlia.

Nakoľko neodkladné opatrenie nariadil pred začatím konania, zároveň poučil žalovaného 1/, že môže podať žalobu vo veci samej, a to v zásade môže podať žalobu na plnenie, z ktorej bude zrejma povinnosť, resp. jej výška u žalobcov a zároveň bude zachovaný princíp primeranosti pri riešení dlhu žalobcov a ich prípadnej straty obydlia.

O trovách konania rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 CSP a náhradu trov konania žalobcom nepriznal, nakoľko neboli zastúpení advokátom, súdny poplatok ako spotrebiteľa neplatili, a teda im v zásade trovy ani nevznikli.

2. V zákonom stanovenej lehote proti uzneseniu v celom rozsahu podal odvolanie žalovaný 2/, ktorý namietal, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nesprávnym procesným postupom súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietal, že okresný súd vydal neodkladné opatrenie deň pred konaním dražby, čím prekvapivo neprimerane a neopodstatnene zasiahol do ústavných práv žalovaných. Týmto spôsobom zasiahol do právnych vzťahov strán konania a spôsobil v nich zbytočnú právnu neistotu. Dražba bola napriek doručeniu uznesenia vykonaná bez toho, aby mal žalovaný 1/ primeraný časový priestor informovať žalovaného 2/, že mu súd zakázal vykonať záložné právo, navyše bez toho, aby mal žalovaný 1/ možnosť brániť sa voči protizákonnému uzneseniu. Okrem toho v rozpore s rozhodovacou praxou súdov vyššieho stupňa absolútne poprel záložné právo žalovaného 1/ tým, že ho odkázal na podanie žaloby o plnenie voči žalobcom, vo svojej podstate aj v tomto smere žalobcom len uškodil. Vymáhaním pohľadávky prostredníctvom súdneho konania vzniknú náklady spojené s vymáhaním súdnych poplatkov, ako aj úrokov z omeškania. Žalovaný 1/ postupoval primerane a subsidiárne, keď znížil žalobcom splátky, upomínal žalobcov o potrebe vysporiadania ich dlhov, vyhlásil mimoriadnu splatnosť viac ako rok po prvotnom omeškaní žalobcov a začal s výkonom záložného práva. Hoci žiadny zákonný predpis neukladá žalovanému 1/ vykonať jeho práva, na ktorých vykonanie dali súhlas žalobcovia, keď im žalovaný 1/ poskytoval úver, až ako poslednú možnosť (ultima ratio), žalovaný 1/ v danom prípade postupoval zhovievavo. Žalobcovia si boli vedomí, že sú v omeškaní s plnením dlhu. Žalobcovia po skoro dvojročnej pasivite podali obštrukčný návrh dva dni pred vykonaním dražby s jediným cieľom, a to znemožniť realizáciu práv žalovaných, pričom podľa jeho názoru sa jedná o zneužitie ich práva podať návrh na vydanie neodkladného opatrenia, a preto by nemalo požívať súdnu ochranu. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo 2648/2003. Pokiaľ žalobcovia v návrhu namietali spornosť pohľadávky, majú možnosť podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému 1/ ako záložnému veriteľovi a

navrhovateľovi dražby a v rámci tohto konania vie súd preskúmať v dražbe uplatnený nárok aj v kontexte neprijateľných zmluvných podmienok. Postavenie žalobcov je navyše posilnené aj § 33 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách. Nakoľko majú žalobcovia iné vhodnejšie a primeranejšie prostriedky obrany svojich práv v podobe inštitútu vydania bezdôvodného obohatenia, vydanie neodkladného opatrenia je neprimerané a nezákonné. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/393/2016, v ktorom sa konštatovalo, že relevantná súdna prax dospela k záveru, že samotná právna úprava dobrovoľných dražieb nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, resp. s ochranou spotrebiteľa vyplývajúcou z práva únie. Rovnako bolo uvedené, že ak záložný veriteľ nemá exekučný titul a pravosť, výška a splatnosť pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva, môže byť sporná, nebráni záložnému veriteľovi realizovať záložné právo. Skutočnosť, že žalovaný 1/ ako záložný veriteľ pristúpil k výkonu záložného práva na nehnuteľnosti žalobcov dobrovoľnou dražbou, nezakladá protiprávny stav, nie je v rozpore s Ústavou SR a sama o sebe nezakladá potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. PL. ÚS 23/2014 konštatoval, že záložný veriteľ je podľa názoru ústavného súdu oprávnený navrhnuť výkon záložného práva prostredníctvom dobrovoľnej dražby aj bez exekučného titulu. Spochybňovanie platnosti zmluvy o úvere, záložnej zmluvy vo všeobecnej rovine bez akejkoľvek bližšej konkretizácie dôvodov neplatnosti nemožno považovať za hodnoverné osvedčenie hmotnoprávneho nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana prostredníctvom neodkladného opatrenia. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/409/2017, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/101/2021, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/256/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/253/2018, 13Co/519/2016, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/96/2016, 5Co/39/2016. Právo na obydlie v prípade dražby nie je ohrozené. Vydražiteľ na dražbe štandardne nadobúda iba vlastnícke právo k nehnuteľnosti, nájomné zmluvy a vecné bremená napriek prechodu vlastníckeho práva ostávajú zachované. Analogicky vydražiteľ nadobúda do vlastníctva nehnuteľnosť obývanú predchádzajúcim vlastníkom (záložcom). Vydražiteľ nemôže vynucovať vypratanie nehnuteľnosti, nakoľko musí dosiahnuť úspech v súdnom konaní o vypratanie nehnuteľnosti. Ani Ústava SR a ani Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd neupravuje právo na obydlie tak, že ho treba vykladať, že garantuje občanovi zotrvanie v určitom obydľí vždy a za každých podmienok. V tejto súvislosti poukázal na rôzne rozhodnutia všeobecných súdov, ako napr. Krajský súd v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/566/2016, 12Co/249/2018, 11Co/322/2018. Aby vylúčil prípadné úvahy odvolacieho súdu o nesprávnom ocenení nehnuteľnosti znaleckým posudkom, pre úplnosť dodáva, že je ustálené judikatúrou, že prípadné nesprávne určenie všeobecnej hodnoty predmetu dražby znaleckým posudkom nezakladá ohrozenie majetkových práv žalobcov, nakoľko relevantná, resp. trhová cena je až cena dosiahnutá na dražbe. Nemôže teda predstavovať ani neoprávnený zásah do práva žalobcov vlastníť majetok. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nemožno považovať za neprimeranú sankciu, ale za zákonom aprobovaný postup a oprávnenie účastníka právneho vzťahu. Pokiaľ ide o vhodnosť a primeranosť neodkladného opatrenia, má za to, že žalobcovia môžu účinne brániť svoje práva bez neprimeraných ťažkostí a bez toho, aby došlo k zhoršeniu ich postavenia, nakoľko určenie neplatnosti dražby ich neopravňuje len na finančné zadostučinenie. Žalovaný poukázal na rôzne rozhodnutia všeobecných súdov, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, rozhodnutia Súdneho dvora EÚ. Navrhol napadnuté uznesenie zmeniť tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

3. V zákonom stanovenej lehote proti uzneseniu podal odvolanie žalovaný 1/ z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Neodkladné opatrenie bolo nariadené deň pred konaním dražby, čím neprimerane a neopodstatnene súd zasiahol do ústavných práv žalovaného 1/ a svojím rozhodnutím v celom rozsahu poprel platne zriadené záložné právo žalovaného 1/. Dražba bola napriek tomu realizovaná a predmet dražby sa vydražil za cenu, ktorá by pokryla celý dlh žalobcov a z výťažku dražby, ktorý by im bol po uspokojení pohľadávky vrátený, by si mohli zabezpečiť náhradné bývanie vo forme prenájmu. Avšak na základe napadnutého rozhodnutia dražba musí byť zmarená a žalovaný 1/ ako záložný veriteľ teraz musí znášať vzniknuté náklady. Neodkladné opatrenie bolo vydané až do doby, pokiaľ žalovanému veriteľovi súd neprizná nárok z predmetnej zmluvy. Takejto ochrane žalobcov nerozumie, keď v konečnom dôsledku to budú žalobcovia, ktorí budú znášať náklady spojené s vedením predmetných súdnych sporov, ako aj ďalšie úročenie dlhov. Výkon záložného práva spôsobom predaja zálohu na dobrovoľnej dražbe nie je nedovolený a v zmysle § 151a Občianskeho zákonníka slúži na zabezpečenie uspokojenia pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa opravňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva, ak pohľadávka

nie je riadne a včas splnená. Zákon s uvedeným spôsobom výkonu záložného práva počíta a pre prípady, kedy záložné právo zabezpečuje záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy ako je to v tomto prípade, je tento spôsob výkonu záložného práva jediný zákonom dovolený aj s poukazom na § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka. Výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou nebráni skutočnosť, že predmet zálohu je obydlie žalobcu, nakoľko zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva absolútna nedotknuteľnosť obydli. Ani Súdny dvor Európskej únie vo veci Kušionová c/a SMART Capital nezaujal právny názor o nemožnosti pristúpiť k realizácii mimosúdneho výkonu záložného práva predajom nehnuteľnosti, ktorá je obydliím spotrebiteľa. Rovnako ani Ústavný súd SR v uznesení PL. ÚS 23/2014 nedospel k záveru o protiústavnosti výkonu záložného práva spôsobom predaja zálohu na dobrovoľnej dražbe. Poukázal na zmluvu o úvere na bývanie, ako aj na záložnú zmluvu a podmienky v zmysle zmluvy o úvere neboli zo strany žalobcu riadne a včas splnené. Žalovaný 1/ po rozsiahlom procese upomínania, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalovaný pristúpi v zmysle platných právnych predpisov k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 16. 04. 2021 pristúpil k zosplatneniu úveru, ktoré oznámenie bolo preukázateľne doručené dňa 13. 05. 2021 žalobcovi 1/ a dňa 21. 04. 2021 žalobcovi 2/. Túto splatnosť vyhlásil v súlade s § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, pričom zosplatneniu predchádzalo odsúhlasenie zmeny splátkového plánu na sumu 50,- eur mesačne na obdobie od 01. 02. 2020 do 31. 03. 2020 s tým, že od apríla 2020 žalobcovia úver prestali riadne a včas splácať. Žalobcovia opätovne žiadali v polovici júna 2020 o odklad splátok, čo bolo zo strany žalovaného zamietnuté z dôvodu, že poskytnutím znížených splátok, resp. odložených splátok by sa zvýšil celkový nesplatený zostatok úveru a hodnota založenej nehnuteľnosti by nepostačovala. Následne vyhodnocoval aj žiadosť o obnovu zmluvných podmienok, ktorá bola zo strany žalobcov podaná, avšak podmienky na obnovu splnené neboli. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti pristúpil v súlade so všetkými zákonnými ustanoveniami k výkonu záložného práva prostredníctvom dobrovoľnej dražby. Výkon záložného práva nepredstavuje žiadnu ľubovôľu zo strany žalovaného 1/, práve naopak inštitút dobrovoľnej dražby je zákonným a časovo a nákladovo efektívnym prostriedkom. Nebola dostatočne preukázaná potreba bezodkladnej úpravy pomerov a samotný výkon záložného práva nie je spôsobilý dôvod na vydanie neodkladného opatrenia. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/96/2016, ktorým bolo zamietnuté vydanie neodkladného opatrenia. Dobrovoľná dražba má oporu v zákonnej úprave, sleduje legitímny cieľ, ktorým je splnenie uhradzovacej funkcie záložného práva a keďže žalobca nebol schopný plniť svoj dlh, nemožno dražbu považovať za neprimeraný prístup žalovaného, obzvlášť ak aj pri súdom nariadenej prípadnej exekúcii predajom nehnuteľnosti by nastal ten istý následok. K ochrane obydliia poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16Co/125/2019. Odvolaciemu súdu navrhuje, aby rozhodol tak, že uznesenie okresného súdu zamietne.

4. Žalovaný 1/ k odvolaniu žalovaného 2/ uviedol, že sa stotožňuje s týmto odvolaním, v ktorom navrhol, aby napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Zdieľa názor žalovaného 2/, že žalobcovia nepreukázali potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, čo v odvolaní žalovaný 2/ riadne a zrozumiteľne odôvodnil.

5. Žalobcovia k odvolaniu žalovaného 2/ uviedli, že sa stotožňujú s rozhodnutím súdu prvej inštancie a navrhujú ho potvrdiť. Majú za to, že jeho odvolanie je bezdôvodné a súd vec správne právne posúdil a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie je vecne správne. Zotrvávajú na svojich vyjadreniach a tvrdeniach v podanom návrhu. Majú za to, že dostatočne preukázali potrebu neodkladnej úpravy pomerov až do riadneho prejednania sporu v možnom následnom konaní o nároku veriteľa z predmetnej zmluvy o úvere. Nechápu ataku žalovaného 2/ na ich osoby, keďže napr. v Českej republike by sa takouto nekalou formou podnikania z akej profituje, na Slovensku nemohol zaoberať. Majú za to, že zákon o dobrovoľných dražbách v § 21 ods. 2 umožňuje osobe dotknutej na svojich právach požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby, avšak len v prípade spochybňovania platnosti záložnej zmluvy alebo porušenia ustanovení tohto zákona v zákonnej lehote 3 mesiacov odo dňa príklepu. Neposkytuje však dostatočnú ochranu práv spotrebiteľa, navyše za situácie, že nasleduje po udelení príklepu, kedy môžu byť dotknuté aj práva tretích osôb. Opäť poukázal na závery pléna Ústavného súdu SR sp. zn. ÚS 23/2014. Žalobcovia a ani súd prvej inštancie nespochybnili význam zabezpečenia pohľadávky záložným právom pre veriteľa, avšak majú za to, že súd nemôže odoprieť poskytnutie právnej ochrany slabšej zmluvnej strane, spotrebiteľovi, pretože inštitút dobrovoľnej dražby vážnym spôsobom zasahuje nielen do ústavou garantovaných vlastníckych práv dlžníka, ale navyše aj do ústavného práva spotrebiteľa na obydli. Nie je možné porovnávať dobrovoľnú dražbu s dražbou konanou v rámci exekúcie, ktorú vykonáva exekútor ako štátom splnomocnená osoba, a to pod

kontrolou súdu (uznesenie NS SR 2MCdo 20/2011). Podľa zákona o dobrovoľných dražbách je záložca vystavený konaniu a rozhodovaniu záložného veriteľa, ktorý je povinný písomne vyhlásiť pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva a o tom, že predmet dražby je možné dražiť. Exekučným titulom je teda vyhlásenie záložného veriteľa. Hoci je dobrovoľná dražba vykonávaná podľa zákona č. 527/2002 Z. z., pri jej realizácii chýba kontrola neprijateľných zmluvných podmienok, lebo ju vykonáva súkromná osoba na podnet veriteľa, tiež súkromnej osoby. Môže sa preto realizovať na pohľadávku, ktorej výšku a ďalšie zmluvné podmienky spotrebiteľ - dlžník namieta. Majú za to, že pri realizácii výkonu záložného práva by mohlo byť vymožené plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok, keďže by tieto neboli podrobené súdnej kontrole. Bolo by narušené ich právo zaručené Ústavou SR, a to právo na obydlie. Rýdzo ekonomický pohľad jednostranne zohľadňujúci len investíciu vydražiteľa je nezlučiteľný s vyššie uvedenou ústavnou ochranou existujúceho vlastníckeho práva skutočného vlastníka predmetu dražby. Vlastník má právo užívať svoj majetok pokojne a nemôže byť teda nútený pravidelne si zisťovať, či jeho majetku náhodou nehrozí zo strany tretích osôb zásah. Inštitút dobrovoľnej dražby vážnym spôsobom zasahuje do práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy SR s dosahom na ústavné právo na obydlie podľa čl. 21 Ústavy SR. Obydlie možno definovať ako miesto, kde osoba býva alebo vykonáva svoju obvyklú profesiu. Akákoľvek osoba, ktorej hrozí zásah do práva na obydlie, by mala v princípe mať možnosť dať si preskúmať proporcionalitu a odôvodnenosť zásahu nezávislým súdom vo svetle relevantných princípov podľa čl. 8 dohovoru, a to napriek tomu, že podľa vnútroštátneho práva nemá právo bývať v byte. Osobitne v súvislosti s vyjadrením žalovaného 2/ poukázali na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. PL. ÚS 47/04, ktorý zrušil § 36 ods. 2 českého zákona o verejných dražbách z dôvodu, že umožňoval nútenú dražbu majetku bez toho, aby pohľadávka bola priznaná vykonateľným súdnym rozhodnutím alebo iným kvalifikovaným aktom, poskytujúcim záruku vierohodnosti a kontrolovateľnosti. Ústavný súd konštatoval, že otázky, ktoré v právnom štáte musí zodpovedať súd, zákon zveril do rozhodovania živnostníka - dražobníka, pričom z tohto dôvodu je predmetná právna úprava nezlučiteľná s princípom právneho štátu. Navrhujú odvolanie žalovaného 2/ zamietnuť ako nedôvodné, alternatívne uznesenie okresného súdu ako vecne správne v celom rozsahu potvrdiť.

6. Žalovaný 2/ v duplike k vyjadreniu žalobcov poukázal na to, že žalobcovia okrem žaloby o neplatnosť dražby majú k dispozícii aj žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré nadobudol navrhovateľ dražby z titulu prípadne protiprávne uplatnenej pohľadávky, pričom v tomto konaní môže súd skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok úverovej zmluvy. Nerozumie, prečo by skutočnosť, že žalobcovia sú v nepriaznivej sociálnej situácii, mala byť prispôsobená na ťarchu žalovaných, keď títo nepriaznivú situáciu žalobcov nezavinili. Žalobcovia v konaní preukázali, že žalovaný 1/ riadne vyhlásil splatnosť úveru aj s ohľadom na rešpektovanie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalobcovia nijak jasne a určito nenamietali pohľadávku uplatnenú v dražbe čo do dôvodu a výšky. Len dva dni pred uskutočnením dražby všeobecne konštatovali, že pohľadávka žalovaného 1/ je rozporná, bez toho, aby uviedli, v čom má spočívať rozpor a osvedčili tak v konkrétnej rovine dôvody bezodkladnej úpravy pomerov. Žalobcovia nenamietali, že im nebol poskytnutý úver žalovaným 1/, a preto pohľadávka uplatnená v dražbe je minimálne čo do istiny nesporná a táto prevyšuje sumu 2 000,- eur v zmysle požiadavky § 3 ods. 6 zákona o dobrovoľných dražbách. Žalobcovia v návrhu len osvedčili skutočnosť, že sa má dražba uskutočniť, avšak neosvedčili akékoľvek porušenie zákona o dobrovoľných dražbách, resp. Občianskeho zákonníka na strane žalovaných. Zopakoval, že právo žalobcov na obydlie nie je bezprostredne ohrozené, nakoľko dražbou dochádza len k prevodu vlastníckeho práva. Skutočnosť, že žalobcovia draženú nehnuteľnosť využívali ako obydlie, im bola známa už pri podpise zmluvy o zriadení záložného práva. Na žalobcami prezentovaných rozhodnutí zo strany ESLP možno usúdiť, že tieto nemajú akúkoľvek relevanciu na súdený prípad, nakoľko v niektorých prípadoch išlo o zásah do práva na rodinný život, do ktorého dražba nezasahuje, pričom v iných prípadoch išlo o zásah do práva vlastníť obydlie, avšak tento zásah bol vykonávaný subjektami verejného práva, na ktoré sú kladené vyššie nároky pri zásahu do základných práv. Súdu dal do pozornosti rozhodnutie ESLP 43777/13 vo veci Vrzić proti Chorvátsku, v ktorom ESLP posudzoval predaj domu sťažovateľa, ktorým sťažovateľ zabezpečil poskytnutý úver a prijal rozhodnutie, že nútený predaj domu sťažovateľov, v ktorom bývali a ktorý používali na zabezpečenie úveru, nepredstavoval v okolnostiach danej veci porušenie dohovoru. Vyhlásenie veriteľa o pravosti splatnosti a výške pohľadávky nie je exekučným titulom (ústavný súd uviedol, že záložná zmluva je titulom na vykonanie dražby), ale je prostriedkom posilňujúcim obranu dlžníka, ktorý sa môže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia, nakoľko toto vyhlásenie veriteľa zakladá absolútnu objektívnu zodpovednosť. Opätovne poukázal na náklady v prípade vymáhania pohľadávky prostredníctvom súdneho konania. Poukazovanie žalobcami na vis maior považuje za

zneužívanie pandemickej situácie. Pokiaľ bolo poukazované na právnu úpravu v Českej republike, má za to, že Slovenská republika je zvrchovaný štát s vlastným právnym poriadkom. Pre úplnosť dodáva, že podľa § 36 zákona č. 26/2000 Sb. môže veriteľ pristúpiť k dražbe bez predchádzajúcej súdnej kontroly, ak je záložná zmluva vyhotovená vo forme notárskej zápisnice s tzv. doložkou vykonateľnosti. Navyše, Ústavný súd SR napriek viacerým podaniam nevydal rozhodnutie, že niektoré ustanovenie zákona o dobrovoľných dražbách je nesúladne s Ústavou SR. Inštitút dobrovoľnej dražby je nutné považovať za oprávnený a ústavný prostriedok zásahu do základných práv žalobcov.

7. Krajský súd, ako odvolací súd (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podali včas sporové strany proti uzneseniu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d/, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnuté uznesenie v intenciách § 379 a § 380 CSP a uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. a IV. vo vzťahu k žalobcovi 1/ ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v ostatnej časti v zmysle § 388 CSP uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

8. Podľa § 324 ods. 3 CSP neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Účelom neodkladného opatrenia je dočasná úprava práv a povinností, ktorá nevylučuje, že o právach a povinnostiach účastníkov konania o neodkladnom opatrení bude vo veci samej rozhodnuté inak, než v konaní o neodkladnom opatrení. Všeobecný súd neodkladným opatrením dočasne upravuje pomery účastníkov konania, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania neodkladného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje. Neodkladné opatrenia s ohľadom na ich charakter nemôžu spravidla zasiahnuť do základných práv alebo slobôd účastníkov konania, lebo rozhodnutia o nich nemusia zodpovedať konečnému meritórnemu rozhodnutiu.

10. Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená a sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Z procesného hľadiska je zásadným determinantom obsah samotného návrhu. Zákon výslovne vyžaduje v zmysle § 326 CSP, aby navrhovateľ uviedol opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Navrhovateľ musí súd opísaním rozhodujúcich skutočností presvedčiť o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Tieto rozhodujúce skutočnosti musí navrhovateľ náležitým spôsobom osvedčiť, čo z kvalitatívneho hľadiska neobsahuje intenzitu plnohodnotného dokazovania.

11. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, aby sa žalovaný v rade 1/ zdržal výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou nehnuteľností. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva predovšetkým, že je sporné medzi účastníkmi konania, či došlo k mimoriadnemu zosplatneniu úveru v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Z predžalobnej upomienky žalovaného 1/ zo dňa 01.02.2021 vyplýva, že k 31.01.2021 eviduje omeškané splátky úrokov z medziúveru, resp. neuhradené vklady na účte stavebného sporenia v celkovej výške 1.090,20 eur. Omeškané splátky úrokov z medziúveru spolu so splátkou za aktuálny mesiac, resp. neuhradené vklady sporenia spolu s vkladom za aktuálny mesiac (ktoré v čase predžalobnej upomienky ešte neboli splatné, nakoľko splatnosť bola dohodnutá k 15.dňu v mesiaci) v celkovej výške 1.322,52 eur, vyzval žalovaný 1/ uhradiť do 15.02.2021. Následne podaním zo dňa 16.04.2021 žalovaný 1/ oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru k 16.04.2021 a vyzval uhradiť celkovú sumu 41.571,71 eur s tým, že v prípade neuhradenia uvedenej sumy pristúpi k vymáhaniu sumy niektorým zo spôsobov ustanovených platnými predpismi a v prípade zabezpečenia záložným právom výkonom záložného práva.

12. Z takto produkovaných dôkazov nie je možné jednoznačne konštatovať, či boli splnené všetky zákonné podmienky k mimoriadnemu zosplatneniu v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa stotožňuje s odvolacou námietkou, že neodkladné opatrenie nemôže poskytovať ochranu voči postupu, ktorý je v súlade so zákonom. Avšak aby výkon záložného práva bol realizovaný v súlade so zákonom, je nutné mať za preukázané, že podmienka existencie splatnej

pohľadávky je splnená, čo v rámci tohto konania nie je možné jednoznačne konštatovať. Predžalobná upomienka bola zo dňa 01.02.2021, preto nie je možné prihladať na omeškanie splátky, ktorá bola splatná až dňa 15.02.2021 a následne mimoriadna splatnosť bola vyhlásená ku dňu 16.04.2021, keď medzi predžalobnou upomienkou a mimoriadnou splatnosťou boli splatné splátky ku dňu 15.02.2021, 15.03.2021 a 15.04.2021, preto nie je možné jednoznačne konštatovať, že bol dodržaný postup v zmysle § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie správne postupoval, keď nariadil neodkladné opatrenie, aby sa žalovaný 1/ zdržal výkonu záložného práva do rozhodnutia súdu o nároku na zaplatenie istiny žalovanému 1/, v ktorej veci všetky tieto skutočnosti budú dokazované, nakoľko žalobcom 1/ bola osvedčená spornosť zosplatenia celého úveru.

13. Na nariadenie neodkladného opatrenia postačovalo zo strany žalobcu osvedčiť a spochybníť či došlo k zosplateniu celého úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko ak bude vo veci samej preukázané, že k mimoriadnemu zosplateniu pohľadávky nedošlo v súlade s citovaným ustanovením, žalovaný 1/ nemá splnenú jednu zo základných podmienok na výkon záložného práva, a to splatnú celú pohľadávku. Z týchto dôvodov sa odvolací súd nezaoberal ďalšími tvrdeniami žalobcu 1/ v návrhu, a to neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré žalobca žiadnym spôsobom nešpecifikoval. Uvedené bude predmetom dokazovania vo veci samej. Rovnako aj otázkou ochrany obydlia.

14. Vychádzajúc z konštatovaného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. vo vzťahu k žalobcovi v rade 1/ ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, ako aj závislý výrok IV. o poučení žalovaného o možnosti podať žalobu vo veci. V prípade odpadnutia dôvodov, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené, alebo pri zmene podmienok splácania úveru, môže byť neodkladné opatrenie na návrh zrušené podľa § 334 CSP.

15. Žalovaný v rade 1/ namietal, že neodkladné opatrenie bolo nariadené deň pred konaním dražby, čím neprimerane a neopodstatnene súd zasiahol do jeho ústavných práv. Odvolací súd poukazuje na to, že žalobca 1/ návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podal dňa 29.11.2021 a súdom prvej inštancie nasledujúci deň 30.11.2021 bolo vydané napadnuté uznesenie. Takto súd prvej inštancie neporušil procesný postup, čím by zasiahol do ústavných práv žalovaného 1/, na rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má zákonom stanovenú 30-dňovú lehotu (§ 328 ods. 2 CSP) a uznesenie nemohlo byť skôr vydané, ale až po podaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

16. Vecná legitímácia vyjadruje stav vyplývajúci z hmotného práva, ktorý v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie strany sporu v hmotno-právnom vzťahu. Strana, ktorá je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia má aktívnu vecnú legitímáciu, strana, ktorá je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, má pasívnu vecnú legitímáciu. Súd môže žalobe vyhovieť len vtedy, ak žalobca preukáže že je nositeľom hmotného práva a žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotno-právnej povinnosti. Ak sa v konaní táto skutočnosť nepreukáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku aktívnej alebo pasívnej vecnej legitímácie.

17. Z listu vlastníctva č. XXX je preukázané, že výlučným vlastníkom nehnuteľností, ktoré sú predmetom zálohu je žalobca v rade 1/ a žalobkyňa v rade 2/ nesvedčí vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam. Podľa § 151d ods. 3 Občianskeho zákonníka, záložné právo možno zriadiť na vec, byť a na nebytový priestor vo vlastníctve záložcu, alebo na právo a na inú majetkovú hodnotu, ktoré patria záložcovi. Žalobkyňa v rade 2/ teda nemá aktívnu vecnú legitímáciu domáhania sa nariadenia neodkladného opatrenia, aby sa žalovaný v rade 1/ zdržal výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam, ktoré nie sú jej vlastníctvom, a teda nie je v postavení záložcu. Napadnuté uznesenie preto podľa § 388 CSP odvolací súd zmenil tak, že návrh žalobkyne v rade 2/ zamietol.

18. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu uvádza, že postavenie žalovaného v rade 2/ sa odvíja od postavenia navrhovateľa dražby, teda žalovaného v rade 1/. Odkazom na ustanovenie § 19 ods. 1 písm. b) zákona o dražbách je dražobník povinný upustiť od výkonu dražby najneskôr do jej začatia, ak mu je preukázané vykonateľným rozhodnutím, že navrhovateľ dražby (žalovaný v rade 1/) nie je oprávnený navrhnúť vykonanie dražby, pričom ak ide o neodkladné opatrenie súdu stačí, ak je dražobníkovi preukázané, že toto neodkladné opatrenie bolo nariadené. Žalovaný v rade 1/ ako záložný veriteľ a žalovaný v rade 2/ v postavení dražobníka mali spolu uzatvoriť zmluvu o vykonaní dražby. K výkonu dražby malo dôjsť z dôvodu nesplnenia povinností žalobcom 1/ ako dlžníkom. Žalovaný v rade 2/ ako dražobník nie je účastníkom žiadnej záložnej zmluvy, k žalobcovi 1/ ho neviaže právny vzťah. Teda

nemá pasívnu vecnú legitímáciu, z ktorého dôvodu odvolací súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia voči nemu zamietol a z týchto dôvodov sa bližšie nezaoberal jeho odvolacími dôvodmi.

19. Pokiaľ ide o výrok II. vo vzťahu k žalobcovi v rade 1/ a žalovanému v rade 1/ odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že v tomto rozsahu návrh zamietol. Má za to, že ide o nadbytočný výrok, nakoľko tento je subsumovaný pod výrok I., ktorým bolo uložené žalovanému v rade 1/ zdržať sa výkonu záložného práva. Zdržanie sa výkonu záložného práva v sebe zahŕňa i nevykonávanie úkonov smerujúcich k uskutočneniu dobrovoľnej dražby nehnuteľností, ktoré tvoria predmet zálohu.

20. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 396 ods. 2 CSP, aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 1, 2 CSP, ktoré v sebe zahŕňa zásadu úspechu v konaní. Žalobca v rade 1/ a žalovaný v rade 1/ mali v konaní čiastočný úspech (žalobca v rade 1/ vo výroku I., ktorým bola uložená povinnosť žalovanému 1/ zdržať sa výkonu záložného práva; žalovaný v rade 1/ vo výroku, ktorým bol návrh v časti povinnosti zdržať sa úkonov smerujúcich k uskutočneniu dražby zamietnutý), preto bolo vyslovené, že nemajú právo na náhradu trov konania.

Žalovaný 1/ mal voči žalobkyni 2/ plný úspech, keď jej návrh bol zamietnutý v celom rozsudku pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie. Preto žalovanému 1/ bol priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalobkyni 2/.

Žalovaný 2/ mal v konaní plný úspech voči obom žalobcom, z týchto dôvodov mu bol priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v rade 1/ a 2/.

O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

21. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)